

SOCRATES / SOKRAT

Günümüzden yaklaşık iki bin beş yüz yıl önce yaşamış olmasına rağmen, fikirleri ve düşünceleri çağımıza kadar ulaşmış olan bir filozoftur. M.Ö. 470 yılında doğdu ve M.Ö. 400 yılında öldü. Bütün ömrünü Atina'da geçirdi. Kendi deyimiyle çevresindekilere âdeta bir at sineği gibi yapışarak **“Kendini tanı, her şeye maddî yönden bakma, ahlâk nedir, fazilet nedir?”** gibi sözler ile insanları düşünmeye çağırırdı. Etrafında en yüksek tabakadan en aşağı seviyedeki kölelere kadar bir öğrenci topluluğu oluşuyordu.

Mensubu bulunduğu Atina Devletinde kanunlar halka karşı bir silah olarak kullanılıyor ve insanlara köle muamelesi yapılıyordu. Devletin bu politikasını şiddetle tenkit eden Socrates, adâletin esas olmasını, devletin başına en akıllıların geçmesi gerektiğini söyledi. Sonunda gençliğin ahlâkını bozduğu iddiasıyla ölüme mahkum edildi. Fakat o fikirlerinden vazgeçmedi, mahkemede meşhur savunmasını yaptıktan sonra kendisine verilen baldıran zehirini su içer gibi içti.

Socrates, fikirleri ve kahramanlığıyla İslâm düşünürlerinin de ilgisini çeken bir filozoftur. **Dünyada mükemmel bir nizamın bulunduğuna ve bir yaratıcının olduğuna inanan Socrates, ruhun ölümsüz olduğunu ve insanın iyi fiillerinden dolayı mükâfatlandırılması, kötü fiillerinden de cezalandırılması gerektiğini söyleyerek âhiretin var olduğu fikrine de ulaştı.**

Yazılı eser bırakmadı ancak, başta [Eflatun](#) olmak üzere talebeleri tarafından fikirleri kayda geçirilerek günümüze kadar ulaşmasını sağladılar.